

До Конституційного Суду України

вул. Жилианська, 14, м. Київ, 01033

Суб'єкт права на конституційне звернення:

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АГАТ»
в особі представника (за довіреністю), що діє в
його інтересах**

Голодяєв Василь Миколайович

**Юридична адреса ПАТ «АГАТ»: Вул. 1 Травня, 46, м. Городня,
Чернігівської області, 15100**

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

I. Статті (окремі положення) Закону України, тлумачення яких має бути надане Конституційним судом України:

Статті 117 Кодексу Законів про працю України «Відповідальність за затримку розрахунку при звільненні»:

«В разі невиплати з вини власника або уповноваженого ним органу належних звільненому працівникові сум у строки, зазначені в статті 116 цього Кодексу, при відсутності спору про їх розмір підприємство, установа, організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток за весь час затримки по день фактичного розрахунку».

II. Обґрунтування необхідності конституційного тлумачення положень закону.

Відповідно до ст. 129 Конституції України основними засадами судочинства є:

- 1) законність;
- 2) рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом;
- 3) забезпечення доведеності вини;
- 4) змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості;
- 5) підтримання державного обвинувачення в суді прокурором;
- 6) забезпечення обвинуваченому права на захист;

- 7) гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами;
- 8) забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду, крім випадків, встановлених законом;
- 9) обов'язковість рішень суду.

Відповідно до частини першої статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Верховенство права — це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозахисну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо. Одним з проявів верховенства права є те, що право не обмежується лише законодавством як однією з його форм, а включає й інші соціальні регулятори, зокрема норми моралі, традиції, звичаї тощо, які легітимовані суспільством і зумовлені історично досягнутим культурним рівнем суспільства. Всі ці елементи права об'єднуються якістю, що відповідає ідеології справедливості, ідеї права, яка значною мірою дістала відображення в Конституції України.

Справедливість — одна з основних засад права, є вирішальною у визначенні його як регулятора суспільних відносин, одним із загальнолюдських вимірів права”.

Категорія справедливості — фундамент природно-правової позиції КСУ.

Як завжди акцентував Конституційний Суд України, наріжним каменем, так би мовити, "лакмусовим папірцем" його праворозуміння є справедливість.

В процесі практичного застосування ст. 117 КЗпП України при розгляді численних цивільних справ за позовами (колишнього керівника ПАТ «АГАТ») (надалі – товариство) до товариства про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні, компенсації втрати частини доходів та відшкодування моральної шкоди були тричі стягнуті судами на користь позивача середній заробіток за час затримки розрахунку при звільненні, які фактично співпадають в часі.

На сьогодні є в наявності три рішення суду, які набрали законної сили, про стягнення з товариства на користь позивача середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні:

- рішення Апеляційного суду Чернігівської області від 05 січня 2016 р. про стягнення з товариства на користь позивача середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні за період із 20.03.2012 р. по 11.07.2014 р. в сумі грн.
- рішення Апеляційного суду Чернігівської області від 24 грудня 2014 р. про стягнення з товариства на користь позивача середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні за період з 13.04.2011 р. по 14.08.2014 р. в сумі грн.
- рішення Новозаводського районного суду м. Чернігова від 26 грудня 2014 р., залишеним без змін ухвалою апеляційного суду Чернігівської області від 17 вересня 2015 р., про стягнення з товариства на користь позивача середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні за період з 27.02.2010 р. по 29.08.2014 р. грн.

Суди касаційної інстанції (Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ) залишили в силі вищезазначені рішення судів апеляційної і першої інстанції.

Тобто, періоди відшкодування на користь позивача середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні збігаються із періодами відшкодування, за якими вже є рішення судів, що набрали законної сили і за якими позивач отримав достатньо великі суми відшкодування затримки розрахунку при звільненні та інші виплати. На жаль, суди не враховували попередні рішення своїх колег і постановили рішення, за якими фактично тричі стягується сума відшкодування затримки розрахунку при звільненні.

Суди апеляційної інстанції безперечно не спростували доводів товариства (з наведенням правових норм) про те, що до нарахованих сум середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні позивача увійшли суми, які вже були стягнуті рішеннями судів.

При цьому виникла необхідність в офіційному тлумаченні ст. 117 КЗпП з метою забезпечення реалізації та захисту конституційних прав та свобод товариства. Так, неоднозначне правозастосування названої норми КЗпП України призвело до порушення майнових прав товариства, яке через такі рішення в дійсний час знаходиться на межі банкрутства.

Вважаю, що вищезазначені вище рішення судів про неодноразове стягнення сум середнього заробітку, що співпадають в часі, не відповідає вимогам справедливості і не забезпечує рівність сторін.

Суди, які постановили рішення про задоволення позову Масимюка В.М., застосувавши при цьому тричі статтю 117 КЗпП України, порушили тим самим, на мою думку, право товариства на законне судочинство, встановлене ст. 129 Конституції України.

Окрім цього, слід звернути увагу на те, що відповідно до ст. 8 КУ в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Це означає, що суд не повинен застосовувати положення правового акту, у тому числі закону, якщо його застосування суперечить конституційним принципам права. Суд не повинен також допускати тлумачення закону, яке б несправедливо обмежувало права і свободи товариства.

Частина четверта статті 13 Конституції України встановлює обов'язок держави забезпечити захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, в тому числі у судовому порядку. До таких суб'єктів належать, зокрема, юридичні особи та інші суб'єкти господарських відносин. Тобто, можливість судового захисту не може бути поставлена законом, іншими нормативно-правовими актами у залежність від використання суб'єктом правовідносин інших засобів правового захисту, у тому числі досудового врегулювання спору.

Отже, судами при винесенні рішень були порушені, на думку товариства, визнаний Конституцією принцип верховенства права.

На підставі викладеного та керуючись ст.ст. 147, 150 Конституції України, ст.ст. 13, 42, 43, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», ПРОШУ:

Дати офіційне тлумачення ст. 117 КЗпП України стосовно наступного:

- чи має право працівник на неодноразове отримання середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні, якщо ці періоди затримки по день фактичного розрахунку збігаються у часі.
- чи правомірно було тричі стягнуто судами середній заробіток за час затримки розрахунку при звільненні за періоди відшкодування, які збігаються у часі, на підставі статті 117 КЗпП України, положення якої обмежують закріплене в ст. 13 Конституції України право на захист інтересів юридичних осіб?

Додатки.

1. Копія Конституційного звернення - 2 прим.
2. Копія рішення Апеляційного суду Чернігівської області від 05.01.2016 р. – 1 прим.
3. Копія рішення Апеляційного суду Чернігівської області від 24.12.2014 р. – 1 прим.
4. Копія ухвали Апеляційного суду Чернігівської області від 17.09.2015 р. – 1 прим.
5. Копія рішення Новозаводського районного суду м. Чернігова від 26.12.2014 р. – 1 прим.

6. Довіреність від 04.01.2016 р. – 1 прим.
7. Ксерокопія рішення Апеляційного суду Чернігівської області від 05.01.2016 р. – 2 прим.
8. Ксерокопія рішення Апеляційного суду Чернігівської області від 24.12.2014 р. – 2 прим.
9. Ксерокопія ухвали Апеляційного суду Чернігівської області від 17.09.2015 р. – 2 прим.
10. Ксерокопія рішення Новозаводського районного суду м. Чернігова від 26.12.2014 р. – 2 прим.

"03" червня 2016 р.

/Голодяєв В.М./